

RUMANIAN ABSTRACTS RUMÄNISCHE ZUSAMMENFASSUNGEN

ABSTRACTE

NORBERT METTE (pag. 125)

Contribuțiile în relația teologiei cu alte științe, mai ales practica de teologie în relație cu științele umane: Examinând formarea relației teologiei (catolice) cu alte științe universitare, în cazul tipic-ideal se pot distinge mai multe faze caracteristice. La început teologia a avut o *poziție negativă* față de noile științe (psihologia, sociologia, etc.), mai târziu a început să se intereseze de *metodele lor* și a început să le preia. Teologia a folosit științele umane pentru scopuri proprii, ca și *știință auxiliară*, le-a folosit ca un instrument, până când acestea le-a integrat în teologie ca *discipline independente* (psihologia pastorală, sociologia pastorală) considerându-le partenere egale. De astăzi științele umane sunt considerate ca *partenere egale*, cu care trebuie să avem o colaborare reciprocă. Întrebarea este că, teologia din partea sa, cum ar putea să contribuie la acest dialog interdisciplinar?

Cuvinte cheie: teologia, recunoașterea Dumnezeuului, practica de teologie, științe umane, interdisciplinaritate, psihologia pastorală, sociologia pastorală, teoria, empirism, normativitate

MIKLÓS TOMKA (pag. 138)

Cum este starea generală a oamenilor în Europa de Est- și Centrală? Ce fel de valori se urmăresc? Fragmente din științele sociale ale cercetării de valoare: În fostele țări socialiste din Europa de Est- și Centrală, au adus cu diverse precizări, tradiții și mecanisme sociale, în epoca după revoluția politică din 1989. Aceste diferențe întârzie adeziunile min-tale ale vechiului continent. Studiul cercetării de valoare cu ajutorul științei sociale și literaturii de specialitate relevantă, prezintă diferite atitudini emoționale și concepte de valoare, ca să arată: în regiunea Est-Europeană, după deceniile următoare celui de al doilea război mondial, dezvoltarea relației politice până acum determină relația populației cu statul. Dintre provocările forței modernizării, cu care noile democrații trebuie să se confrunte, analiza-ză pe de o parte prestigiul sectorului agricol, înapoierea industriei și slaba performanță economică, pe de altă parte subliniază vechea ordine socială tulburată și societatea civilă înapoiată. Apoi se arată cum influențează viața socială până în prezent individualismul hrănit de către politica partidului comunist anterior și retragerea în viața privată, în timp ce excedența și asemenea valori „postmateriale” în bunăstarea societății privează binele suprem, ca de exemplu libertate, mediu, drepturile omului, egalitate. În cele din urmă studiul dezbată opiniile politice pornite din deosebite dezvoltări de căi și ideile de valori, nostalgia după comunism, diferențierea socială și pierderea rolului conducător al „clasei muncitoare”.

Cuvinte cheie: valori, rezultatul cercetării, țările post-socialiste, sondaj, societate, schimbări, priorități

LÁSZLÓ TAMÁS SZABÓ (pag. 158)

Școala în lumea mediatizată: posibilități și limite, „schimbarea mediului” de civilizație și învățarea informațională: Acest gen de scriere de o parte este – selectiv - bazată pe o prelucrare literară, pe de altă parte este o lucrare cu caracter de eseu, bazată pe experiențele cursurilor universitare multianuale. Punctele focale ale tematicii: mediul mediatizat și învățarea; informația contra cunoștință; lumea mass-mediei-valori-modele; „arta populară digitală”; noul tip uman: „homo informaticus”. Apariția unor noi metafore în mediul educației și al învățământului („societatea bazată pe cunoaștere”, „spațiu de învățare europeană”, „dimensiunea europeană” a educației), prezentarea și analiza sursei/fondului. Subiectele problematizate în scris: mediul mediatizat „agora” ca dialogul social mai larg contra aparatului de manipulare al masei societății; rolul repertoriului profesorului în noul mediu de învățământ; în mediul școlar, și dinamica formării de comunicare socială mixtă (image + text), schimbarea proporției imaginii și a textului și concluziile formulate din aceasta.

Cuvinte cheie: școală, învățare, mediu, valoare, rolul profesorului, mass-media, digitalizare, postmodern, homo informaticus, ilustrare, vizualizare

KINGA BAKK-MIKLÓSI & RITA FÓRIS-FERENCZI (pag. 177)

Situația educației bilingve a minorităților maghiare din România: Abordare pedagogică și psiholingvistică: Studiul prezintă pe scurt situația politicii educaționale bilingve și politica educațională bilingvă din perspectiva minorităților din România, respectiv reglementările privind modelul bilingv aplicat în predarea limbii române ca a doua limbă. În vederea dezvoltării unei strategii educaționale eficiente este necesară cunoașterea anturajului social și lingvistic al elevilor. În cazul maghiarilor din România bilingvismul este asigurat de anturajul social și lingvistic specific regiunii, dar care nici pe departe nu se prezintă în mod unitar: variațiile regionale și diferențele situații lingvistice și sociale duc la multiple situații în vederea utilizării limbii materne și a limbii române, situații care pun amprenta și asupra însușirii limbii române. Studiile efectuate asupra bilingvismului din România reprezintă un progres: aceste studii, bazându-se pe rezultatele studiilor internaționale, au ca scop determinarea problemelor învățământului minoritar într-un context sociolingvistic, lingvistic, pedagogic și educațional. Având ca punct de plecare anturajul social și lingvistic, acest studiu prezintă cele mai importante rezultate referitoare la evaluarea comparativă a înțelegerii și reproducerii vorbirii (limbajului) la elevii monolingvi maghiari și bilingvi maghiari-români cu dominanța limbii maghiare.

Cuvinte cheie: România, bilingvism, modele educaționale, politica educațională, legi, reglementări curriculare, psiholingvistică, înțelegerea vorbirii, producerea vorbirii, strategii pedagogice

MÁRK BÉRDI, FERENC KÖTELES, ATTILA SZABÓ & GYÖRGY BÁRDOS (pag. 196)

Efectul Placebo în sport: Metaanaliza: Prezentăm pe scurt elementele de bază ale cercetării efectului placebo, apoi descriem efectul placebo măsurat în performanța sportivă și rezultatele metaanalizei după câteva studii bazate pe examinarea efectului placebo. Pe baza a patrusprezece studii de metaanaliză implicate (0,4; de 95% CI 0,24–0,56) găsim efectul dimensiunii mediului. Am analizat omogenitatea efectului dimensiunii (χ^2 (13; N = 196) = 9,35;

$p = 0,75$) și posibilitatea utilizării modelelor explicative. Tratarea efectului placebo măsurată în mai multe domenii sportive (de ex: ciclism, alergare, ridicarea halterei) a dovedit valori semnificative în diferite indicatori de performanță sau fiziologici (de ex: rezistența musculară, pulsul, viteza) și în indicatori psihologici (de ex: sesizarea oboselii, interviuri după o examinare). În general pe baza cercetărilor poate fi dedusă concluzia practică, că influența diferitelor placebo este semnificativă pentru sportivi. În același timp, rezultatul unor examinări din cauza limitei metodice trebuie să fie tratate cu reținere. Pe baza studiilor analizate și a întrebărilor ridicate ne-am formulat recomandări metodologice și direcții posibile de cercetare pe viitor.

Cuvinte cheie: efectul placebo, metaanaliza, pretenție, presupunere, sport, mecanismul de performanță fizică, nocebo

HANS-JOACHIM MAAZ (pag. 213)

Contribuții la istoria psihoterapiei RDG: Articolul prezintă istoria psihoterapiei Republicii Democrate Germane cu atenție deosebită în ceea ce privește dezvoltarea metodelor psiho-dinamice – psihoanalitice. Lupta în jurul teoriei și practicii de psihoanalitică a fost semnificativă nu numai din punctul de vedere al concepțiilor terapeutice, ci și pentru dezvoltarea personală a psihoterapeuților, și pentru că le-a oferit o oportunitate distanțieră de sistemul politic-ideologic al RDG. Studiul oferă o prezentare generală despre diversificarea metodelor psihoterapeutice folosite în RDG. Se demonstrează dezvoltarea remarcabilă a psihoterapiei în RDG, structura organizatorică a psihoterapiei în Republica Democrată Germană, pe care Societatea Medicală de Psihoterapie din RDG, Societatea Psihologică din RDG și companiile regionale le-au format de asemenea în diagnosticarea dezordinii neurotice-funcționale și în sistemul suprapunerii al terapiei, unde părțile sunt medicul specialist psihoterapeut, medicul specialist psiholog și specialitatea de „psihoterapie”. Studiul prezintă de asemenea dificultățile recunoașterii sociale a psihoterapiei în RDG până la schimbarea politică care avut loc în țară, când a încorporat în sistemul directivei – psihoterapeutica RDG. Articolul comemorează activitatea personalităților renumite ale psihoterapiei RDG.

Cuvinte cheie: psihoterapie, RDG, comunism, socialism de stat, dictatură, istorie, retrospectivă, profesie de ajutorare, forme de terapie, organizații, viziune catatonică